

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Baricovej a členiek senátu JUDr. Jarmily Urbancovej a JUDr. Eleny Krajčovičovej v právnej veci žalobcu **S. r.**, so sídlom B., IČO: X., zastúpeného **doc. JUDr. R. P., PhD., JSD.**, advokátom advokátskej kancelárie **P. & P., spol. s r. o.**, so sídlom B., IČO: X., proti žalovanej **Rade pre vysielanie a retransmisiu**, so sídlom Dobrovičova č. 8, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej zo 07. júla 2009, č. RO/02/2009, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave, č. k. 3S/160/09-45 zo dňa 09. marca 2010, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave, č. k. 3S/160/09-45 zo dňa 09. marca 2010 **m e n í** tak, že rozhodnutie žalovanej č. RO/02/2009 zo 07. júla 2009 **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** žalovanej na ďalšie konanie.

Žalovaná je **p o v i n n á** zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v sume 595.69 eura k rukám právneho zástupcu doc. JUDr. R. P., PhD., JSD. v lehote 3 dní.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Bratislave zamietol s poukazom na ustanovenie § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len ako „OSP“) žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania v záhlaví uvedeného rozhodnutia, ukladajúcemu žalobcovi v súlade s ustanovením § 64 ods. 1 písm. a/ zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 308/2000 Z. z.“ alebo „zákon o vysielaní a retransmisii“) sankciu – upozornenie na porušenie zákona, konkrétne ustanovenia § 16 písm. b/ zákona o vysielaní a retransmisii účinného v rozhodnom čase, ktorého sa mal dopustiť tým, že v spravodajskom programe „Z prvej ruky“ vysielaného dňa 12.12.2008 cca o 12:30 hod. na vysielacom okruhu Rádio S. odvysielal diskusiu o aktuálnych spoločensko – politických témach, a to v súvislosti s odvolávaním ministra J. pre tzv. „nástenkový tender“ a v súvislosti s finančnými darmi pre Hnutie za demokratické Slovensko, nezabezpečil objektivnosť a nestrannosť.

Rozhodol tak podľa § 244 ods. 1 OSP a § 14a ods. 8, § 14 ods. 9, § 64 ods. 1 písm. b/, § 65 a § 16 písm. b/ zákona o vysielaní a retransmisii, keď po preskúmaní zákonnosti napadnutého rozhodnutia z hľadiska námietok žalobcu v žalobe, a to, že zo strany žalovanej došlo k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci a nedostatku dôvodov napadnutého rozhodnutia, súd vychádzal z preukázaného skutkového stavu veci citovaných zákonných ustanovení a zastal názor, že námietky žalobcu neobstoja.

Podľa názoru krajského súdu záver žalovanej v napadnutom rozhodnutí je vyargumentovaný v súlade so zákonom úvahami ktoré zodpovedajú zásadám logického myslenia a správneho uváženia a pre ich komplexnosť a priliehavosť, ako boli uvedené v odôvodnení napadnutého rozhodnutia, na ne súd i poukazuje. Súd prvého stupňa sa stotožnil so závermi žalovanej, že odvysielaním relácie „Z.“, nebola zo strany žalobcu zabezpečená objektivnosť a nestrannosť.

Krajský súd vyslovil, že žalovaná v svojom rozhodnutí stanovil pravidlá pred ním riešení typ programu a rozhodnutie obsahovalo poučenie, navádzacie postupy pre ďalšiu činnosť.

Žalovaná podľa krajského súdu dostatočne odôvodnila i časť týkajúcu sa sankcii, keď pri stanovení „výšky pokuty“ zdôvodnila predchádzajúce porušenie zákona žalobcom podľa konkrétnych predchádzajúcich rozhodnutí, pričom ustálenie výšky pokuty v rámci

zákonom určeného rozpätia, či sadzby je zásadne otázkou správneho uváženia a súd podľa § 245 ods. 2 OSP pri rozhodnutí, ktoré správny orgán vydal na základe povolenej voľnej úvahy (správneho uváženia), preskúmava iba, či také rozhodnutie nevybočilo z medzí a hľadísk ustanovených zákonom. Súd zdôraznil, že konanie v správnom súdnictve je ovládané dispozičnou zásadou, znamenajúcou, že súd preskúmava napadnuté rozhodnutie len v medziach a rozsahu určenom žalobcom. Základným predpokladom konania je tvrdenie žalobcu, že napadnutým rozhodnutím bol ukrátený na svojich právach. Žalobca musí poukázať na konkrétne skutočnosti z ktorých vyvodzuje tvrdenie o porušení zákona, žalobca nepreukázal, resp. neuviedol v žalobe, že napadnutým rozhodnutím bol ukrátený na svojich právach.

O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 250k ods. 1 tak, že žalobcovi ktorý nemal v konaní úspech trovy konania nepriznal.

Proti rozsudku krajského súdu podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, domáhajúc sa jeho zmeny, v podobe zrušenia napadnutého rozhodnutia žalovanej a vrátenia jej veci na ďalšie konanie. Poukazujúc na doterajší priebeh konania namietal nesprávne právne posúdenie veci ako aj nesprávne skutkové zistenia.

Poukázal na to, že podľa Rady, kritické zmienky voči vláde, stranám vládnej koalície a ich predstaviteľom, na ktorých sa hostia relácie zhodli, samy o sebe neodôvodňujú neobjektívnosť či nestrannosť daného programu (str. 10 odsek 7). V skratke, Rada uznáva, že v prípade odvysielanej relácie išlo skôr o vyjadrenie názorov a postojov hostí k predloženým témam a o ich zhodnotenie z pozície komentátorov ako predstaviteľov mienkotvorných denníkov. Napriek tomu Rada v tom istom rozhodnutí takéto „vyjadrenie názorov a postojov“ považuje za nespôsobilé tvoriť samostatný obsah relácie vysielanej žalobcom, a požaduje, aby diskusiu nezávislých komentátorov takpovediac „doplňali“ priame alebo sprostredkované vyjadrenia dotknutých politikov.

Takýto výkon kontroly nad dodržiavaním zákona zo strany Rady je podľa názoru žalobcu prejavom regulačnej svojvôle a regulačného aktivizmu, aký nemá žiadnu oporu v právnom poriadku. Takýmto postupom môže Rada kedykoľvek dospieť k záveru, že došlo k porušeniu objektivity a nestrannosti, podľa toho, či sa jej názor pozvaného host'a na adresu vládnej koalície bude zdať príliš kritický na to, aby odznel bez okamžitej reakcie jej predstaviteľa, alebo prípadne podľa toho, či sa jej úsilie moderátora kompenzovať v relácii neprítomnosť predstaviteľa vládnej koalície bude alebo nebude zdať dostatočne intenzívne

a angažované. I pri absencii akýchkoľvek pevných kritérií zostáva žalobcovi jediné: dúfať, že hostia nebudú k vládnej koalícii príliš kritickí a ak áno, že moderátor bude postoj koalície voči prípadnej kritike nezávislých novinárov obhajovať takým spôsobom a s takou intenzitou, aká sa Rade bude pozdávať. Nemá však žiadnu možnosť dopredu odhadnúť, či tá intenzita je alebo nie je dostatočná a doterajšia skúsenosť žalobcu akoby naznačovala, že akokoľvek by sa snažil vyjsť požiadavkám Rady v ústrety, tá intenzita nebude dostatočná nikdy.

Právne závery Rady zároveň odporujú práve tej zákonnej požiadavke, ktorú svojim rozhodnutím údajne chráni. Niet totiž zákonného dôvodu, prečo by požadovanú reakciu vládnej koalície nemala hneď vzápätí dopĺňať reakcia opozície, čo je presne model. Ktorý žalobca uplatňuje v tých vydaniach relácie Z prvej ruky, v ktorej spolu komunikujú politici. Rada žiada, aby vládna koalícia mala takýto priestor aj v tých vydaniach. Z ktorých sú politici takpovediac vylúčení. Vyhovením tejto požiadavke by žalobca buď musel aj z piatkového vydania relácie spraviť politickú konfrontáciu, alebo umožniť reakciu iba predstaviteľom vládnej koalície, čiže dopustiť sa postupu v rozpore s požiadavkou nestrannosti a objektivity. Realizácia návrhu, ktorý Rada svojim rozhodnutím žalobcovi dáva, by teda znamenala buď to, že dramaturgiu relácie už nebude tvoriť Slovenský rozhlas, ale Rada, alebo že v niektorých reláciách v rozpore so zákonom dostane priestor na vyjadrenie výlučne predstaviteľ koalície. Takýto „návod“ je nevykonateľný a odporuje zákonným požiadavkám, ktorým vysielanie žalobcu podlieha.

Žalobca tak so zreteľom na dané okolnosti, keď išlo o diskusiu apolitických analytikov, postupoval dostatočne a týmto postupom neporušil ustanovenie § 16 písm. b/ zákona č. 308/2000 Z. z.. Opačný záver krajského súdu je založený na nesprávnom právnom posúdení obsahu zákonnej povinnosti žalobcu, ktorú mal odvysielaním danej relácie údajne porušiť.

V ďalšom žalobca namietal aj nedostatočné a nesprávne odôvodnenie napadnutého rozsudku dôvodu, že krajský súd sa nijakým spôsobom nevysporiadal s námietkami žalobcu, ktoré sa týkali nesprávneho právneho posúdenia veci Radou a nedostatočného odôvodnenia rozhodnutia Rady v časti týkajúcej sa uloženia uloženej sankcie. Vlastné jadro odôvodnenia napadnutého rozsudku tvoria tri odseky na str. 4 (6. až 8. odsek). Krajský súd ale nijako neuviedol, prečo tieto námietky neobstoja, ani neuviedol, ako sa s nimi vysporiadal. Záver súdu, ktorým poukazuje na záver rozhodnutia žalovanej, žalobca považuje za arbitrárny.

Pokiaľ ide o uloženie sankcie, odôvodnenie súdu prvého stupňa nijako neodpovedá na hlavnú výhradu žalobcu, že pre uloženie sankcie v podobe odvysielania oznamu o porušení zákona nebola splnená obligatórna zákonná podmienka, ktorou je účelnosť a potrebnosť toho,

aby sa verejnosť dozvedela o namietanom porušení zákona. Ak žalovaný odkazuje na dve svoje rozhodnutia – jedno zo 06.11.2007, č. RL/110/2007, a druhé z 01.07.2008, č. k. RL/35/2008, obe tieto rozhodnutia sú ako právny základ pre tvrdenie, že žalobca bol v minulosti sankcionovaný za nesplnenie rovnakej povinnosti v rovnakom programe – a teda ako právny základ pre uloženie predmetnej sankcie – úplne nepoužiteľné, čo je okolnosť, s ktorou sa napriek podrobnému vysvetleniu jej významu krajský súd nijako nevysporiadal.

Žalobca pritom poukázal na to, že pri rozhodnutí zo 06.11.2007, č. k. RL/110/2007 Ústavný súd Slovenskej republiky nálezom sp. zn. IV. US 245/09 vyslovil porušenie práv žalobcu týmto rozhodnutím. Zároveň ide o rozhodnutie, ktorým bola žalobcovi uložená sankcia za iné porušenie zákonnej povinnosti, než to, aké Rada žalobcovi vyčíta v rozhodnutí, ktoré je predmetom tohto konania.

Rovnako nemožno považovať za základ pre záver o opätovnom porušení tej istej povinnosti rozhodnutie Rady z 01.07.2008, č. k. RL/35/2008, pretože toto zrušil už sám krajský súd ako nezákonné, pričom o odvolaní Rady voči zrušujúcemu rozhodnutiu krajského súdu v súčasnosti koná najvyšší súd. Okrem toho, ani toto rozhodnutie neposkytlo žalobcovi návod ako postupovať v situácii, aká bola predmetom tohto konania. V tomto rozhodnutí Rada len uviedla, že žalobca mal poskytnúť pri konfrontácii priestor obom stranám (s. 14, prvý odsek rozhodnutia z 01.07.2008, č. k. RL/35/2008), pričom presne tento návod žalobca v inkriminovanej relácii do bodky a do písmenka dodržal. Dôvodom pre uloženie prísnejšej sankcie sa tak stalo dodržanie predchádzajúceho návodu a neuposlušnosť nového návodu, vysloveného až v napadnutom rozhodnutí.

V skratke žalobca poukázal na to, že Rada uviedla, že dôvodom pre uloženie sankcie v podobe pokuty je nedodržanie návodu, ktorý vyslovila v predošlých dvoch rozhodnutiach, pričom tie rozhodnutia jednak boli zrušené a jednak návody v nich obsiahnuté boli v predmetnej relácii dodržané. Žalobca namietol nedostatočnosť takýchto dôvodov. A krajský súd mu odpovedal, že on ich považuje za dostatočné, neposkytnúc pritom vôbec žiadny argument, prečo by úplne nepoužiteľné dôvody byť dostatočnými.

Zároveň žiadal, aby odvolací súd zaviazal žalovanú uhradiť žalobcovi náhradu trov prvostupňového konania vo výške 522,58 eur, ako aj trov konania odvolacieho vrátane DPH, na účet jeho právneho zástupcu, a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

Žalovaná vo svojom obsiahlom písomnom vyjadrení k odvolaniu zásadne obhajovala svoje rozhodnutie a nesúhlasila s argumentáciou žalobcu, túto považujúc najmä vo vzťahu

k uloženej sankcii za nedôvodnú, zavádzajúcu a účelovú, navrhla napadnutý rozsudok krajského súdu potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v rozsahu a medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP) a odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa (§ 250ja ods. 2 veta prvá OSP), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.supcourt.gov.sk, www.nsud.sk (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP a § 211 ods. 2 OSP), a po oboznámení sa so spisovým materiálom dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je plne dôvodné.

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupu orgánov verejnej správy, (§ 244 ods. 1 OSP).

V prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu, súd postupuje podľa ustanovení druhej hlavy piatej časti OSP (§ 247 ods. 1 OSP).

Podľa § 16 písm. b/ zákona o vysielaní a retransmisii vysielateľ je povinný zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť spravodajských programov a politicko – publicistických programov; názory a hodnotiace komentáre musia byť oddelené od informácií spravodajského charakteru.

Podľa § 64 ods. 1 písm. a/ zákona o vysielaní a retransmisii za porušenie povinnosti uloženej týmto zákonom alebo osobitným predpisom rada ukladá sankciu – upozornenie na porušenie zákona.

Z obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) zistil, že správne konanie bolo začaté dňa 21. apríla 2009

na podnet Rady, ako orgánu príslušného podľa § 4 ods. 1 až 3 a § 5 ods. 1 písm. g/ zákona o vysielaní a retransmisii, pre dôvodné podozrenie z porušenia povinnosti ustanovenej v § 16 písm. b/ zákona o vysielaní a retransmisii tým, že dňa 12. decembra 2008 na okruhu Rádio S. o cca. 12:30 hod. v rámci programu „Z.“, mohlo zo strany žalobcu dôjsť k nezabezpečeniu objektívnosti a nestrannosti. Ako vyplýva z rozhodnutia žalovanej napriek zjavnému konsenzu diskutujúcich moderátor programu dostatočne nešpecifikoval iný názor k nastoleným otázkam, nekonfrontoval názory hostí s názormi dotknutých subjektov, hostí na miestach, kde došlo k obvineniu konkrétnych subjektov, neusmernil. V programe odprezentované informácie tak v kontexte obsahu programu vyzneli jednostranne a recipientovi neposkytli komplexný pohľad na uvedenú problematiku. V rámci predmetného programu došlo teda podľa názoru Rady k prezentácii jednostranných informácií; program recipientovi neumožnil, aby si mohol pod vplyvom prezentácie viacerých názorových uhlov pohľadu vytvoriť vlastný, objektivizovaný názor na diskutované otázky.

Z ustanovenia § 16 písm. b/ zákona o vysielaní a retransmisii vyplývala pre vysielateľa povinnosť v odvysielanom programe **zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť**, pričom v zákone o vysielaní a retransmisii absentuje ich výklad a nie sú dané jasné pravidlá pre posudzovanie konkrétnych programov z hľadiska objektívnosti a nestrannosti. Táto absencia poskytuje Rade, ako aj súdom, preskúmvacím jej rozhodnutia, vlastný samotný výklad pre konkrétne typy programov.

Vychádzajúc z viacerých rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (napr. rozsudok z 25. júna 2002 sp.zn. 4Sž/27/02 uverejnený pod č. Rs 55/2003 v Zb. sr. č. 3/2003 str. 59, rozsudok z 18. augusta 2010 sp. zn. 6Sžo/390/2009, či rozsudok z 26. októbra 2010 sp. zn. 6Sžo/527/2009) ako aj Ústavného súdu Slovenskej republiky (pozri napr. nález z 21. januára 2010 sp. zn. IV. ÚS 245/09-42) upozornenie je považované za samostatný druh sankcie a svojim charakterom je **výchovným opatrením**, ktorého cieľom je výlučne prevencia; svoju úlohu splní len vtedy, ak obsahuje poučenie, postup a navedenie pre ďalšiu činnosť; u vysielateľov totiž nemožno očakávať, že rovnakú povinnosť porušia tou istou reláciou alebo príspevkom; teda upozornenie musí stanoviť jasné pravidlá pre ním riešený typ programu najmä, ak k porušeniu povinnosti došlo spôsobom spracovania alebo prezentácie, podľa názoru najvyššieho súdu odôvodnenie preskúmvaného rozhodnutia takéto

pravidlá neobsahuje a ani požadované výchovné atribúty sa v odôvodnení napadnutého rozhodnutia žalovanej nenachádzajú.

Na rozdiel od rozhodnutia krajského súdu, ktorého odôvodnenie v súlade s námietkou žalobcu aj najvyšší súd považuje za nedostatočné, arbitrárne a nezodpovedajúce konkrétnemu obsahu spisu ani ustanoveniu § 157 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP, najvyšší súd sa nestotožnil so závermi Rady o tom, že *v rámci predmetného programu došlo k prezentácii jednostranných informácií a že program recipientovi neumožnil, aby si mohol pod vplyvom prezentácie viacerých názorových uhlov pohľadu vytvoriť vlastný, objektivizovaný názor na diskutované otázky.*

Treba vytknúť krajskému súdu, že bez vyslovenia vlastného právneho názoru sa priklonil k záverom žalovanej, ktoré sú v tejto oblasti značne neurčité a ako uvádza Ústavný súd Slovenskej republiky v rozhodnutí sp. zn. IV. ÚS 245/09 nejasné a vágne. Aj v tejto preskúmvanej veci žalovaná apriórne stotožnila neúčast' jednej strany v programovej relácii bez akejkoľvek alternatívy s dostatočným dôvodom na vyslovenie neobjektívnosti tejto relácie a s porušením povinnosti zo strany vysielateľa.

Pritom Ústavný súd Slovenskej republiky vo veci sp. zn. IV. ÚS 245/09 skutkovo sa týkajúcej obdobného odvysielania moderovanej diskusie v programe Z. dňa 10. apríla 2007 o cca. 18:25 hod., obsahom ktorej boli otázky, týkajúce sa aktuálneho politicko-spoločenského vývoja v súvislosti s odvolávaním ministra hospodárstva Ľ. J. v Národnej rade Slovenskej republiky, vyslovil, že *konkrétny priebeh politicko-publicistického programu, t. j. aké názory, hodnotiace komentáre a informácie spravodajského charakteru v konkrétnej diskusii v skutočnosti vôbec zazneli od prítomných strán a ich vzťah (aby sa tieto potom dali hodnotiť z hľadiska nestrannosti a vyváženosti), nie je celkom jasný zo žiadneho z predchádzajúcich rozhodnutí v tejto veci (napr. posúdenie otázky „inštitútu prázdneho kresla“, ktorý je štandardne známy z európskych chárt publicistiky v tejto oblasti) ani tvrdenia sťažovateľa, že moderátor relácie i jej politicky neutrálny hosť veľmi kriticky hodnotili aj konanie tej politickej strany, ktorej zástupca účasť na diskusii neodmietol, sa nestali predmetom vyhodnotenia ani konfrontácie s preukázaným skutkovým stavom odvysielanej relácie.*

V tejto súvislosti prihliadnuc aj na námietky žalobcu vznesené v odvolaní nemožno opomenúť ani článok 17 Listiny základných práv a slobôd a jemu korešpondujúcemu článok 26 Ústavy Slovenskej republiky zaručujúcich slobodu prejavu ako aj judikáтуру Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“). Sloboda prejavu zaručená článkom 10 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej aj „Dohovor“) a článkom 26 Ústavy Slovenskej republiky tvorí základ akéhokoľvek demokratického systému jednu z prvoradých podmienok jej pokroku a rozvoja každého jednotlivca a netreba ju konkretizovať obyčajnými zákonmi. Zákony sa vyžadujú len na jej obmedzenie. S výhradou odseku 2 článku 10 Dohovoru sloboda prejavu platí nielen pre „informácie“ alebo „myšlienky“, ktoré sa prijímajú priaznivo alebo sa považujú za neškodné alebo indiferentné, ale aj pre také, ktoré veľmi urážajú, šokujú alebo znepokojujú. Takto si to vyžaduje pluralizmus, tolerancia a veľkorysosť, bez ktorých neexistuje „demokratická spoločnosť“ (rozsudok ESLP vo veci Handyside).

Tieto princípy nadobúdajú osobitný význam pre média: hoci média zásadne nesmú prekročiť hranice stanovené najmä na účel „ochrany povesti iných“, predsa im len prislúcha rozširovať informácie a myšlienky o otázkach diskutovaných na politickej scéne, ako aj o tých, ktoré sa týkajú iných oblastí verejného záujmu. K funkcii médií, ktorá spočíva v ich šírení, sa pripája právo verejnosti prijímať tieto informácie a myšlienky (mutatis mutandis rozsudok ESLP vo veci Sunday Times v. Spojené kráľovstvo). Súd v tejto súvislosti neakceptoval názor vyjadrený v rozsudku viedenského odvolacieho súdu, podľa ktorého poslaním tlače je rozširovať informácie, zatiaľ čo ich interpretácia musí byť ponechaná predovšetkým na čitateľovi ... Navyše, sloboda tlače ako aj ostatných masmédií poskytuje verejnosti jeden z najlepších prostriedkov, ako poznať a hodnotiť myšlienky a postoje vedúcich osobností. Vo všeobecnosti, sloboda politickej diskusie je dokonca jadrom pojmu demokratická spoločnosť, ktorý dominuje v celom Dohovore (rozsudok ESLP Lingens v. Rakúsko). Aj potreba ochrany politikov musí byť v rovnováhe so záujmami otvorenej diskusie o politických problémoch, pretože výnimky zo slobody prejavu musia byť interpretované presne (rozsudok ESLP Oberschlick v. Rakúsko). Za primerané možno považovať aj zverejnenie určitých skutočností, ak majú priamu väzbu na verejnú činnosť, ktorú dotknutá osoba navonok vyvíja.

Vychádzajúc z uvedeného podľa názoru najvyššieho súdu z obsahu administratívneho spisu ani z obsahu rozhodnutia žalovanej nie je zrejmé, či žalobca mal možnosť zaradiť do vysielania programu „Z prvej ruky“ reakciu dotknutých osôb (politikov) a akým spôsobom by takéto vstupy mala dramaturgia žalobcu zabezpečiť, pričom z prepisu vysielania nevyplýva, že by moderátor a jeho hostia novinári prekročili charakter úsudku /komentára/, ktorý by bol v rozpore s novinárskou etikou. Sporný program „Z prvej ruky“ vysielaný v piatok a je koncipovaný tak, že v piatok majú priestor na diskusii komentátori (hostia), ktorí komentujú zúčastnených aktérov politických rozhodnutí v priebehu týždňa a podľa doterajších postojov dávajú predpoklad, že diskusia bude odrážať pluralitu názorov, a že pozvaní hostia môžu svoje názory a argumenty prezentovať priamo, naživo a bez akéhokoľvek vytrhnutia z kontextu a navyše s možnosťou reagovania na otázky poslucháčov.

Podľa názoru najvyššieho súdu tiež nie je možné hodnotiť jednotlivé vyjadrenia komentátorov v danom type programu izolovane, ale je potrebné ich hodnotiť v kontexte celého obsahu programu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky takto potom dospel k záveru, že v danom prípade neboli splnené zákonné predpoklady pre vyvodenie zodpovednosti žalobcu formou uloženej upozornenia na porušenie zákona, a preto pochybil krajský súd, keď rozhodnutie a postup správneho orgánu vyhodnotil za súladné so zákonom a odvolávajúc sa na ustanovenie § 250j ods. 1 OSP, žalobu zamietol.

S poukazom na vyššie uvedené, najvyšší súd, v súlade s ustanovením § 250ja ods. 3 veta prvá OSP zmenil napadnutý rozsudok krajského súdu tak, že napadnuté rozhodnutie žalovanej zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie, v ktorom sa žalovaná v súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva, Ústavného súdu Slovenskej republiky i Najvyššieho súdu Slovenskej republiky argumentačne objektívne, dôsledne a jasným spôsobom vyrovná so skutkovým stavom, z ktorého, ak aj naďalej zotrvá na svojom názore o neobjektívnosti a jednostrannosti odvysielaného programu, musí vyvodiť jednoznačné a presvedčivo odôvodnené rozhodnutie, pričom je viazaná právnym názorom odvolacieho súdu v danej veci (§ 250ja ods. 4 OSP).

O náhrade trov konania rozhodol najvyšší súd podľa § 224 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP a § 250k ods. 1 OSP tak, že v konaní úspešnému žalobcovi priznal ich náhradu, a to za zaplatený súdny poplatok za žalobu 66,- eur a súdny poplatok za odvolanie 66,- eur ako aj náhradu trov právneho zastúpenia za 4 úkony právnej služby, a to:

1. prevzatie veci a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom 12.08.2009 á 115,90 eura,
2. podanie žaloby na súd 17.08.2009 á 115,90 eura,
3. účasť na pojednávaní pred krajským súdom 09.03.2010 á 120.23 eura
4. podanie odvolanie 03.05.2010 á 120.23 eura ,
spolu odmena za úkony právnej služby 472,26 eura
+ 2 x režijný paušál á 6,95 eura a 2 x á 7, 21 eura, spolu režijný paušál 28,32 eura.

K náhrade trov konaní žalobcovi patrí aj 19 % DPH v sume 95,11 eura.

Najvyšší súd náhradu trov právneho zastúpenia priznal na základe ich vyčíslenia žalobcom (§ 151 ods. 1 OSP v spojení s § 211 ods. 2 a § 246c ods. 1 veta prvá OSP), a v súlade s § 11 ods. 4, § 14 ods. 1 písm. a/, c/ a d/, a § 16 ods. 3 a § 18 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení účinnom od 01.06.2009 a 01.06.2010 a výškou výpočtového základu na rok 2009 a 2010, ktorým je podľa § 1 ods. 3 cit. vyhlášky priemerná mesačná mzda zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za prvý polrok predchádzajúceho kalendárneho roka (ďalej len „výpočtový základ“).

V súlade s § 149 ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP náhradu trov konania zaplatí žalovaný na účet právneho zástupcu žalobkyne.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 25. novembra 2010

JUDr. Jana Baricová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Petra Slezáková